

VADÁSZAT.

A szezon előtt.

Az őzbakcserkészlet javában folyik, a fiatal vadkacsák is maholnap már akkorák lesznek, hogy lehetőek és így tulajdonképp már meg is kezdődött a vadászidény, noha még a javától elválaszt pár hét. De már ez sincs oly messze, hogy ne lehetne róla beszélni, főleg egy olyan velejáró kellemetlenségről, melylyel a szezon elején legtöbb vadász kénytelen megismerkedni részint önhibájából, részint önhibáján kívül. Nem állítom, hogy ez valami

nagy befolyással, illetőleg tartós, rossz hatással volna az évad későbbi folyamára, azt sem, hogy mindig okvetlenül be szokott következni. De az bizonyos, hogy többé-kevésbé elveszi a vadásznak azt a megérdemelt örömét, belső megelégedését, melylyel a küszöbön álló idény elé néz, — ha nem is végleg, de ideig-óráig.

A vadász, ki az egész télen és még a tavasz elején is vadjainak gondozásával, etetésével és a dúvad pusztításával volt elfoglalva, képzelhető örömmel, reménykedő szívvel várja a nyarat, hogy lássa fáradozása eredményét. Hogy lüktet vére, hogy csillog szeme, még az öregebbjének is, ha a közeledő augusztusra gondol, — azt csak az tudja elképzelni, ki maga is fáradozott vadállományá érdekében.

A tavasz folyamán különös figyelemmel kíséri a vadakat; a nyulak, fácánok és fogolypárok sokaságából ítél a következő szaporulat minőségéről és így a következő vadászidényre való kilátásai is ebben pontosulnak össze. Azután megnő a vetés, a burgonya és tengeri, megnő a fű is a réteken, a vad ezekben rejtőzik, most már semmit sem lát belőlük a vadász. Jön július eleje, kezdődik az aratás. Itt is, ott is találunk a gabonákban elhagyott fogoly- és fácánfészkeket, sokat még tojásostól kiaratnak, azonkívül nem egy nyulacskáknak, kotló fogolynak, fácánnak nyakát vágja el véletlenül az éles kasza. Most már látni vadat itt is, ott is, de még korántsem oly számban, hogy ebből a szaporulat nagyságát meg lehessen ítélni. Sok még az aratatlan gabona, a zabok pláne mind állnak a réteken, burgonya- és tengeri-táblákon elég háborítatlan búvóhelyet talál a vad, — melyeket fel is keres. Ezen idő alatt tehát semmi bizonyossal sem szaporodtak meg a vadász adatai. Az idényre való kilátásokat illetőleg, most is csak a kora tavaszi megfigyelései alapján mondhat valamit.

Igy állnak a dolgok július első felében, mikor jönnek a szaklapoktól a felhívások, lehető pontos tudósításokat kérve »a vadállomány és szaporulat jelenlegi állásáról.« Erre a legtöbb vadász — más nem állván rendelkezésére — félig-meddig jóhiszeműleg beküldi azokat az adatokat, melyek még a tavasz elejéről találódnak, legjobb esetben pedig még egy kis — meglehetősen felületes — tudósítást fűz hozzá a május-juniusi időjárásról. Ez a jelentésben — mely ilyenformán a vadállomány »jelenlegi« állását akarja feltüntetni — a pozitív adat. A többi része

nem más, mint a tavaszi tényleg konstatált adatok alapján való, hol túl merész, hol peszimiztikus, de semmi esetre sem nagyon megbízható kombináció. A szóbeli hírek persze, melyek a környék vadászközönségének szolgálnak tájékoztatóul, a lapoknak küldöthöz teljesen hasonlóak.

Idáig a hiba, most jön a következménye, a mi azonban más-más formában nyilvánul, a szerint, a mint a vadász jó, vagy rossz szaporulatra volt elkészülve.

Az első esetben, a mint felvirrad a nagy nap, vagyis augusztus elseje, dagadó kebelrel, nagy reményekkel indul el területén egy kis kémszemlére, hogy most a nagy vadbőségről személyesen meggyőződjék. Az ilyen kémszemlék azonban rendesen csalódással végződnek: nyulat, fácánt alig, foglyot is keveset lát, a képzelt vadbőségnek sehol semmi nyoma. Kimegy másnap, harmadnap, egy hét múlva — mindig többé-kevésbé ugyanaz az eredménytelenség.

Hasonlóképpen jár a vadászok másik kategóriája is, mely a legrosszabbra van elkészülve — a mit a lapoknak be is jelentett, — hanem ezek persze nem lepődnek meg és csak feltevéseik szomorú megvalósulását látják benne. A nagy reményeket tápláló vadász csalódásán kívül még blamázs is éri, hogy ennyire tévedhetett, értve alatta, hogy ennyire »aufschneidolt«, a szaklapok pedig — mert ezekkel is tudatni kell a dolgot — hozzák az újabb híreket, hogy bizony messze sem lesz oly jó vadászidény, mint hinni lehetett volna, sőt innét is, onnét is a legszomorúbb hírek érkeznek a vadhiányról.

Elérkezik akközben augusztus 15-ike. A zabokat addigra mind learatták, a gabonát (keresztéseket) a tarlókról behordták, itt-ott a szántást is megkezdik. A vad mind bevonul a kukoriczába, burgonyákba, takarmányosokba, a foglyok és fácánok — még a kései költsékek is — mind röpképesek már. Ha eddig majdnem minden vadászterületen egyformán rossz szaporulatról panaszkodtak, mostantól fogva jórészt megváltoznak a vélemények. A vadász örömmel tapasztalja, hogy nap-nap után több és több vadat talál és lő, igen sok helyen pedig 20–30-ig valósággal kitűnően sikerült vadszaporulatot konstatálnak. Akad persze vadászterület, de — hála Szt. Hubertnek, bátran mondhatjuk — kevés, hol az egész augusztus folyamán »nem virrad«, azaz vad sehogys sem akar mutatkozni, hanem ezekre azután keresztet is lehet vetni, mert ott nincs is vad és később sem fognak látni.

Mégis tehát a legtöbb esetben végül jóra fordul a dolog, a vadász feledi a kellemetlenséget, csalódást, örül, hogy utólag mégis csak jól ütött be az évad és boldogan élvezi Diana kegyeit — nem gondolva a múlttal.

De mi térjünk vissza rá.

Mi az oka a legtöbb vadász ez ismételt csalódásának, tévedéseinek? Csakis az, hogy a vadállomány és a szaporulat nagyságáról július első, de még második felében sem lehet semmi bizonyosat mondani! A nyilatkozatok, melyek ilyenkor vadászkörökben felhangzanak és szaklapjainkban megjelennek, nem egyebek, biztos alapot nélkülöző kombinációk s reményeknél, melyek hol bevalnak, hol nem. A vadász, foglalkozzék különben vadjaival bármilyen odaadással, a még jórészt aratatlan gabonák, kaszálatlan takarmányosok, de főképen mivel — vadászati tilalom állván még fenn — területét, a kukoriczákat, burgonyákat be nem járhatja, a vadászszaporulatot illetőleg semmiféle biztos adat birtokába nem juthat. Az

augusztus 1-től 10-ikéig majd mindenütt feltűnő vadhiány is csak a fenti körülményre vezethető vissza. A zabok még mind aratatlanok, a takarmányosok is állnak, a vad nagy része ezekbe húzódik. Az elsőben vadászni egyáltalán nem szabad, az utóbbiakban, hozzájuk véve még a kukoriczákat és burgonyákat, az teszi nehezzé, gyenge eredményűvé a vadászatot, hogy a foglyok és fázánok még részben aprók, nehezen kelnek fel, inkább futnak, vagy meglapulva elmaradoznak, főleg ha a vizsla nem valami kiváló. A nyúl, pláne az apró, roppant erősen fekszik ilyenkor, az ember úgyszólván ráléphet, a nélkül, hogy mozdulna. Természetes, hogy így kevés vad kerül a vadász szeme elé, ő pedig nem bírja megérteni, hogy hová tűnhetett el a sok vad — a szaporulatot nem is számítva, — melyet a tavasszal látott. Hát rendszerint megvan az mind, szaporodott és kielégítő módon, de még most jól el bír rejtőzni, nem kénytelen szárnyra és lábra kelní a vadász előtt.

Az sem csuda azután, hogy augusztus 15-ike után, mikor már minden gabona le van aratva s a vad csakis a burgonyás, kukoriczás, meg takarmányosokban tartózkodik, kinő, megerősödik, mind több és több vadat talál a területen a vadász. A nagy többségnek azonban — ha meg is örül ennek a kedvező fordulatnak — nem jut eszébe az előzmények fölött gondolkozni és ha kérdik tőle, mi az oka annak, hogy július augusztus első és augusztus második fele közt a vadállomány és szaporulat oly feltűnő változásokat mutatott, csak válat von rá és legfeljebb sejtelmekről beszél, vagy hogy a vadász is csak tévedhet olykor. Az már persze rosszabb, hogy ezek a tévedések a szaklapokba is belekerülnek és így az olvasók, tehát az ország vadászközönsége is, félrevezetődik. A későbbi helyreigazítások és ellenkező tudósítások pedig csak zavarják az olvasót, ki azután már igazán nem tudja, mit tartson a vadszaporulatról.

Azért szaklapjaink részéről — az egész vadászközönség érdekében — a következő eljárás volna ajánlható: Az eddig júliusban hozott »kilátások« helyett, melyek rendszerint pusztá kombináczió, vagy nem időszertű adatokon alapulnak, hozzanak pozitív jelentést már márczius végén, vagy áprilisban a vadak átteleléséről, mely az első és egyetlen biztos adat, melyből a vadászidényre következtetni lehet. Júliusban pedig az őzbakcserkészetek és vadkacsa-vadászatokról szóló részletes tudósításon kívül a fogoly-, faczán- és nyúl-állományra vonatkozólag csak a költés alatti kedvező, vagy kedvezőtlen időjárás — mint különösen fontos tényezők — meg a dúvad többkevesebb sikerrel való pusztításáról hozzanak rövid, de megbízható adatokat. A tavasziak és ezek után már némileg lehet sejtetni, hogy milyen lesz majd a vadászidény, hanem az ilyen kombinációkat csak tartsa magának a vadász, ne kerüljenek bele a szaklapba, mert ugyan sokszor nem válnak be.

Részletes és pontos adatokat a vadszaporulatról csak augusztus 15-ikén kérjenek a szakközlönyök a vadászközönségtől. E tudósításokat nyugodtan fogadhatják és tehetik közzé, az olvasó pedig bátran támaszkodhatik rájuk; belőlük a valóságnak megfelelő és alapos értesüléseket szerezhet a vadszaporulat állásáról.

*

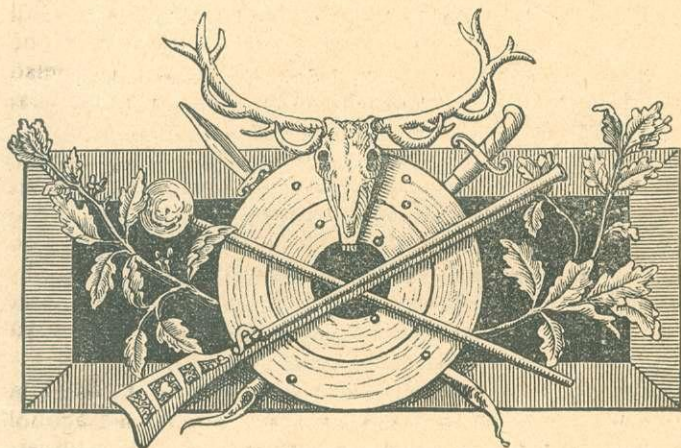
Sok vadász talán nem fog velem egyetérteni és azt mondja, hogy az tulajdonképen mindegy, akár tavasszal küldjük a tudósítást és júliusban kiegészítjük azt, akár egyszerre cselekeszünk meg mindakettőt júliusban.

Ez az állítás, mely talán első pillanatra helyesnek látszik, nem állja meg helyét, ha kicsit alaposabban mérlegeljük az eshetőséget.

Az első esetben úgy tavasszal, mint júliusban tisztán a pozitív adatokkal jövünk elő, melyek a maguk idejében a valóságnak megfelelnek, se többet, se kevesebbet nem mondanak és így a vadászközönség, mely olvassa őket, szintén tisztán a valóságnak megfelelőleg lát. Ez adatokból a konzekvenciákat levonni és azután véleményt alkotni, azt már kiki elvégezheti magának, ezzel se nem árt, se nem használ a vadászközönségnek.

Az eddigi júliusi tudósítások megbízhatatlanságára vonatkozólag pedig nem kell egyebet mondanom, mint rámutatnom újlag arra a sok tévedésre, melyet a szaklapok híreire később rákövetkező, sokszor teljesen ellenkező tudósítások eléggé jellemeznek, meg arra, hogy a vadászközönség a hírek alapján százfelé kombinál, vélekedik így is, úgy is, de pozitív, a valóságnak megfelelő véleményt nem bír magának szerezni.

Ifj. Bartal Aurél.

Feleletek szerkesztőségünkhöz intézett szakkérdésekre.

L. Béla úrnak. A küldött gomba neve: *Hirneola Auricula Judae Fr.* vagy újabban: *Auricularia Auricula Judae (L.) Schroet.* Kocsonyás, kagyló- vagy fülalakú, vagy másforma (változó alakú). Élő fa sértett helyein, vagy nedves fán terem (Az Alföldön főleg akác-fán, vagy bodzán). Kozmopolita. Ehető. Bécsben láttam kínai példányokat azzal a megjegyzéssel, hogy ott eszik. Nem Ascomyceta, mert a Tremellineákhoz tartozik. Magyar neve Judásfül. Hogy a küldött példány száraz volt, nem bizonyítja azt, miszerint áttelelt. Esős időben puha, kocsonyás lesz. *Dr. Hollós László.*

B. H. Pécs. Ön a »jó puska« fogalmát kéri megmagyarázni — úgy, amint azt »angol értelemben« venni szoktuk. Erről a témáról hosszú cikkben kellene felelnünk. ha a modern fegyvertechnika elveit és a mindent felölelő részletes szakszerűségét akarunk szem előtt tartani, — de a hosszú szóbeszéd helyét elégedjék meg Ön egyszerűen annak közlésével, mit kívánnak az angol lövészmatazorok fegyvereiktől, hogy a »jó fegyver« fogalmával azonosíthassák — a lövést illetőleg. Megkivánják, hogy 60 lépésnyire igen szabályos és tömör löképet adjon s hogy 80 lépésnyire a mi 12-es sörétünknek megfelelő nagyságú söréttel a repülő foglyot *biztosan* lelehessen vele löni és még 8-as (a 12-es kalibernél 6-os) seréttel se terítsen nagyobbbat 80 lépésnyire egy *kisebb nagyságú keréknél* elégséges központi találókkal. Hol van még ehhez a mi 40-50 lépéses belövési távolságunk — a nálunk árúsított silány osztrák gyártmányokkal! — A németországi